

MASARYKOVA UNIVERZITA
FILOSOFICKÁ FAKULTA

JOSHUA REYNOLDS
SLEČNA BOWLESOVÁ S PSÍKE

DU0105 Písemná postupová zkouška

Brunová Susanna
413871
FF DU Dějiny Umění, 1. ročník
20. dubna 2013

OBSAH

Úvod.....	3
1 Sir Joshua Reynolds.....	4
2 Způsob tvorby a dílo.....	6
3 Slečna Bowlesová s psíkem.....	7
3.1 Základní informace.....	7
3.2 Námět.....	7
3.3 Popis díla.....	7
4 Závěr.....	8
Použitá literatura.....	9

ÚVOD

Pro svou práci jsem měla značný problém vybrat jeden obraz. Zamilovala jsem si anglické romantické autory, jako například Johna Constabla nebo Williama Turnera, ale také jsem váhala mezi francouzským impresionismem v podání Clauda Moneta nebo Paula Cézanna. Nakonec však zvítězily sympatie k urozené slečně Bowlesové a jejímu psíku a také má malá osobní výzva, jelikož popisu portrétu se obávám více nežli popisu krajiny.

1 SIR JOSHUA REYNOLDS

Joshua Reynolds se narodil v Plymptonu v hrabství Devonshire 16. června roku 1723 jako sedmé dítě do rodiny duchovních. Jeho otec i dědeček byli knězi, stejně jako otcové jeho matky a babičky. Reynolds od dětství projevoval zájem o kreslení větší než o literaturu, a se svými sestrami kreslival uhlíkem na bílé zdi, protože jako chudá rodina na papír a tužku neměli dost peněz. Jednou ze sester, která měla na rozvoj jeho výtvarných schopností největší vliv, byla Mary Palmerová, známá svým dílem *Devonshire Dialogue*.

Reynoldsovou inspirací byla také Richardsonova kniha *Theory of Painting*, která mimo jiné vkládá velkou naději do anglického malířství. Mladý Reynolds byl touto knihou zasažen, neopouštěla ho myšlenka, co kdyby se právě on stal rovný velkým mistrům.

Svou první olejomalbu namaloval Reynolds ve dvanácti letech a jeho otec, Samuel Reynolds se začal obávat, zda chlapec, který maluje, bude dobrým lékárníkem. Po konzultaci se svými přáteli, sirem Craunchem a sirem Cutcliffem z Bidefordu, Samuel poslal svého syna na vyučení k Thomasovi Hudsonovi, přednímu anglickému portrétistovi. Hudson byl žákem Richardsona, a tak se Reynolds ocitl ve velmi vlivném prostředí. Při svém pobytu v Londýně u Hudsona psal Reynolds domů dopisy, že kresba a malba ho činí nejšťastnějším.

Přestože měl Reynolds u Thomase Hudsona strávit 4 roky, po dvou letech byl propuštěn za to, že údajně odmítl namalovat objednaný obraz. Ve skutečnosti se však hovoří o tom, že mistr Hudson žárlil na Joshua, který obdivuhodně ztvárnil portrét staré služebné. Vrátil se tedy do Devonshire a usadil se v Plymouthu, kde v krátkém čase namaloval třicet portrétů důležitých mužů z hrabství, za cenu 15 dolarů za obraz. Svou práci bral velmi vážně a tvrdil, že: „ti, kteří jsou odhodláni vyniknout, musí za každých podmínek pracovat, ať ráno nebo o půlnoci, a zjistí, že to není žádná hra ale naopak velmi tvrdá dřina“

V roce 1746 jeho otec zemřel, a mladý malíř si tedy přistěhoval své dvě neprovdané sestry do Plymouthu, aby je mohl živit. V tuto dobu jej inspiroval William Gandy, jehož otec byl úspěšným žákem Van Dycka. Gandyho silnou stránkou byly bohaté a detailní textury.

V roce 1749 se Reynoldsovi naskytla příležitost, v kterou dlouho doufal, a to navštívit a studovat Řím. V Plymouthu, v domě lorda Edgcumba se setkal s admirálem Keppelem, na kterého udělal takový dojem, že mu nabídl cestu do Lisabonu, Cadizu, Gibraltaru, dále Janova, Florencie, a konečně do Říma. Zde pobyl dva roky a pečlivě studoval a kopíroval práce od Rafaela, Michelangela, Tiziana, Rubense, Rembrandta a dalších. Při studování Rafaela ve Vatikánu vážně prochládl a v důsledku toho na jedno ucho ohluchl. Po cestě lodí zpátky do Anglie se seznámil s mladým Giuseppem Marchim, který byl až do konce Reynoldsovy kariéry jeho učněm a asistentem. Reynolds strávil ještě tři měsíce v Devonu, a poté se usídlil v Londýně, kde zůstal po zbytek života.

V Londýně se Joshua Reynolds proslavil, a zakázky dostával od mnoha významných sirů, lordů, vévodů a vévodkyň i ministrů. Byl doslova zaplaven zakázkami a neustále pracoval, v druhém roce svého pobytu v Londýně namaloval kolem stopadesáti portrétů, mimo jiné i prince z Walesu nebo Jiřího III.

Jeho láskou byla pravděpodobně mladá švýcarská malířka Angelica Kaufmann, jejíž portrét Reynolds namaloval dvakrát. Ta si však vzala jistého umělce, který ji chtěl připravit o majetek, a v druhém manželství podlehla prosbám rodičů, aby si vzala Antonia Zucchiho.

V roce 1768 byla založena Královská Akademie a Reynolds byl zvolen jejím prvním prezidentem, a nato mu byl udělen stav rytíře. Každý rok Akademie netrpělivě čekala na jeho Rozpravy (Discourses), ve kterých sděloval své názory na umění.

Přestože byl Joshua Reynolds bezdětný, bylo o něm známo že k dětem měl velkou náklonnost, nabídl dvěma dcerám své ovdovělé sestry Mary Palmerové, aby s ním žily v domě na Leicester Square v Londýně. F. S. Pulling, z Exeter College tvrdil, že: „měl mimořádné znalosti o jejich způsobech, dokonce snad i myšlenkách! I ten nejpedantnější kritik na Reynoldsových portrétech dětí nenajde vadu, celou svou duši promítá do obrazů.“

Roku 1786 byl zvolen starostou svého rodného města Plymptonu a bylo mu uděleno D.C.L. vyznamenání Oxfordské univerzity. Téhož roku zemřel jeho přítel Oliver Goldsmith, a podle jeho asistenta Northcota to byl naprosto výjimečný den, kdy se Reynolds nedotkl tužky.

V roce 1789 Joshua Reynolds oslepl na levé oko, ale byl stále vyrovnaný a nepropadal depresím. V prosinci téhož roku přednesl poslední rozpravu Akademii, a v květnu roku 1791 byl naposled portrétován švédským malířem, Bedou, na žádost Královské Akademie.

23. února 1792 Reynolds zemřel klidně ve své posteli.

2 ZPŮSOB TVORBY A DÍLO

Sir Joshua Reynolds je považován za jednoho z nejlepších portrétních malířů, přestože měl určité mezery v anatomii. Měl však vlastnosti, které jsou pro portrétního malíře více než důležité, například obrovský smysl pro vkus, neomylný instinkt pokud jde o pózu, kompozici, drapérie a další. Dokázal také zvýraznit jedinečné kvality každého ze svých modelů. V jeho obrazech je každé dítě okouzující, každá žena elegantní a každý muž důstojný. Reynolds měl dar vystižení osobnosti a individuality svých modelů.

Kompozice se každým obrazem mění, a ve většině portrétů je náznak akce, takže portréty působí dojmem fotografie, dojmem, že jsou zachyceny v určitý okamžik jako momentky. Z každé epochy si Reynolds dokázal něco vzít a promítnout to do svých děl, například od Rembrandta hru se světlem a stínem, od Tiziana dekorativnost, ale vždy bylo poznat, že do obrazu promítl hlavně sebe a své nápady.

Jeho obrazy nejsou dokonale zachované kvůli chybné technice. Karmínová červená vybledla, takže tělové tóny jsou světlejší, než bylo zamýšleno, a asfalt používaný v černých plochách má tendenci praskat.

První Reynoldsův obraz, díky kterému se dostal do povědomí lidí, byl portrét Kapitána Hamiltona z roku 1746. Ve stejném roce, v té době třiačtyřicetiletý autor, namaloval autoportrét, který je popisován jako mistrně zvládnutý, v Rembrandtovském stylu s využitím šerosvitu.

3 SLEČNA BOWLESOVÁ S PSÍKEM (1775)

3.1 Základní informace

Obraz je namalován olejovou technikou na plátně o velikosti 91 x 79,9 cm. Anglický název obrazu má více podob, a to *Miss Bowles and her Dog*, nebo *Miss Jane Bowles*. Dílo je umístěno ve Wallaceově sbírce v Londýně, do které bylo zakoupeno v roce 1850 a zpřístupněno v roce 1897.

3.2 Námět

Obraz je jako valná většina autorových děl portrétem, a to mladé Jane Bowlesové. Jane Bowlesová byla nejstarší dcerou Oldfielda Bowlese ze severního Astonu. Když se Bowles rozhodl, kterým malířem nechá svou dceru zvěčnit, pozval Reynoldse na večeři, aby viděl, jak bude se slečnou Jane vycházet. Podle Reynoldsovy biografie z 19. století byla Jane Bowlesová posazena vedle něj, a celý večer se bavila Reynoldsovými úžasnými historkami. Jane si o Joshuovi myslela že to je ten nejzábavnější a nejokouzlující muž v celé Anglii. Následující den přišla Jane k Reynoldsovi do ateliéru šťastná a natěšená, a tento výraz v obličeji také autor navždy zvěčnil.

3.3 Popis díla

Malé děvče a pes si hrají ve stromy zarostlém parku. Místo je krásné, s hustým travnatým kobercem a starými vznešenými stromy, je to typická zahrada bohatých anglických rodin, zahrada, která byla dovedena k dokonalosti díky snaze několika generací. Tu a tam, skrz mezery ve větvích, prosvítají sluneční paprsky.

Na obraze Jane Bowlesová vyadá jako cca šestileté dítě, ve skutečnosti jí však byly roky tři (1772-1812). Na sobě má dlouhé, bohatě zdobené šaty s krátkým rukávem a ve vlasech ozdobnou sponu. Janin obličej je dětsky kulatý se špičatou bradou, má poměrně velké mordé oči, malý nos, usměvavá ústa a červené tváře.

Děvče vypadá že překypuje zábavou, i přesto, že je na okamžik v klidu. Její španěl je krásný a veselý pes s dlouhou a jemnou srstí a svěšenými ušima. Je to inteligentní a své majitelce oddaný pes. Kompozice obrazu je trojúhelníková, postavu pejska napravo vyvažuje Janina rozložená sukně na straně levé. Dítě i pes jsou zvýrazněny světelným účinkem.

Slečna Bowlesová se psíkem je obrazem velmi živým, dítě i pes jsou zachyceni v klidném okamžiku mezi hraním a dováděním. Reynolds úspěšně zachytil Jane ve velmi přirozené póze. Tuto pózu pravděpodobně vymyslela ona sama, podle Reynoldsovy teorie jsou totiž dětské nevědomé pohyby ty nejvíce elegantní.

4 ZÁVĚR

Joshua Reynolds byl velmi úspěšným a uznávaným malířem, a vděčil za to převážně své pracovitosti a píli. Sám se dokázal vypracovat, a po studiu velkých mistrů si vytvářel svůj styl a názory, které pak posluchačům sděloval pomocí svých úspěšných Rozprav. Byl tedy jedním z malířů, kterým se dostalo velkého uznání už za života.

Slečna Bowlesová se psíkem je jeden z nejlépe dochovaných Reynoldsových obrazů. Jelikož rád experimentoval s pigmenty, hodně jeho obrazů vybledlo nebo bylo poničeno, avšak tyto dochované obrazy (například Lady Cockburnová s dětmi, Paní Siddonsová, Andělé,..) nám ukazují a pomáhají přijít na to, jaká byla původní barevnost obrazů jiných.

O Slečně Bowlesové se psíkem kritici tvrdí, že kdyby Reynolds nenamaloval nic jiného, zcela jistě by to byl obraz, který by ho vynesl na vrchol slávy.

POUŽITÁ LITERATURA

HURRL, Estelle M. *Sir Joshua Reynolds: A Collection of Fifteen Pictures and a Portrait of the Painter with Introduction and Interpretation*. Boston: Houghton, Mifflin and company, 1900.

BOLTON, Sarah K. *Famous European Artists*. New York: Thomas Y. Crowell & Co, 1890.

CHATELET, Albert. *Světové dějiny umění*. Ottovo nakladatelství, 2004.

HODGE, Nicola. ANSON, Libby. *Umění od A do Z*. Praha: Albatros, 2006.